

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

«Αναζητώντας Ρίζες» μέσα από την εικαστική ματιά της νέας γενιάς

Facebook Twitter Pinterest

Η έκθεση «Αναζητώντας Ρίζες», που πραγματοποιείται στο Δημοτικό Κέντρο Τεχνών Λευκωσίας NiMAC, συγκεντρώνει δεκαοκτώ καλλιτέχνες που γεννήθηκαν κατά τη δεκαετία του 1990, οι οποίοι εξερευνούν την έννοια της διαμόρφωσης ταυτότητας, εν μέσω μιας κρίσης ταυτότητας που επικράτησε τόσο στην Κύπρο, όσο και στον υπόλοιπο κόσμο. Οι καλλιτέχνες, οι οποίοι επιλέχθηκαν μετά από ανοικτή πρόσκληση, διερευνούν, ανάμεσα σε άλλα ζητήματα, τον ρόλο των πολιτιστικών ριζών, της παράδοσης και της κληρονομιάς στην ανάπτυξη και τη διαχείριση της ταυτότητας, τον τρόπο με τον οποίο η γλώσσα δομεί την κάθε εξετασμένη υπόσταση και τον βαθμό στον οποίο η «κυπριακότητα», ή το ανήκειν σε μια πολιτισμική/εθνική ταυτότητα, επηρεάζει τον αυτοπροσδιορισμό μας. Μιλήσαμε με την 24χρονη θεωρητικό τέχνης Ιουλία Τουμαζή που ανέλαβε την επιμέλεια της έκθεσης.

Πώς προσεγγίστε την επιμέλεια της συγκεκριμένης έκθεσης;

Πρέπει να πω ότι η θέση του επιμελητή πάντα με προβληματίζει. Αναρωτιόμουν ποιος ακριβώς θα πρέπει να είναι ο ρόλος του, όχι μόνο σε σχέση με τη θεματική της έκθεσης και το στήσιμό της, το οποίο θα επηρεάσει τον φακό από τον οποίο οι θεατές θα διαβάσουν τα έργα, αλλά και σε σχέση με το γράψιμο των κειμένων για τα συγκεκριμένα έργα. Δρα σαν διαμεσολαβητής μεταξύ του έργου και του κοινού, ή μήπως δεν πρέπει να υπάρχει διαμεσολαβητής μεταξύ των δύο, αφού ο καλλιτέχνης διχετεύει στο έργο του ό,τι θεωρεί σημαντικό, ενώ τα υπόλοιπα εναποκείναι στον καθένα μας για το πώς θα τα αντιληφθούμε ή θα τα ερμηνεύσουμε; Ενώ αυτή η απάντηση μπορεί να ακουστεί επαρκής, πιστεύω ότι υπάρχει ένα μεγάλο ρίσκο να γίνει η τέχνη ελιτίστική, κατανοητή μόνο από τα λίγα άτομα που ασχολούνται με τον τομέα. Άρα κατέληξα ότι θεωρώ σημαντικό μέσω των κειμένων του καταλόγου να υπάρχουν περαιτέρω πληροφορίες για τη διαδικασία δημιουργίας των καλλιτεχνών, αλλά και θεωρίες και θεωρητικό για διάφορα θέματα σε σχέση με την ταυτότητα τα οποία βάζουν σε ένα πλαίσιο τα έργα, έτσι ώστε αν κάποιος δεν είναι εξοικειωμένος με αυτές, να έχει την ευκαιρία να τις ψάξει και η έκθεση να γίνει έναυσμα για καινούργια γνωστικά μονοπάτια. Επίσης παρατηρώ πως ο ρόλος της γραφής δεν είναι μόνο δικός μου προβληματισμός, αλλά και κάποιων καλλιτεχνών οι οποίοι ενώνουν τον ποιητικό λόγο με εικαστικά στοιχεία. Συμβολικά, ο κατάλογος της έκθεσης κλείνει με ένα πανέμορφο ποίημα του Στέλιου Καπνίση, προτείνοντας μια αναθεώρηση της σχέσης ποίησης, θεωρίας και εικαστικών τεχνών, και το πώς μπορούμε να προσεγγίσουμε το θέμα της ταυτότητας.

Η Ιουλία Τουμαζή στο χώρο της έκθεσης

Πώς ανταποκρίθηκαν οι καλλιτέχνες στο θέμα της ανοιχτής πρόσκλησης;

Ο κάθε καλλιτέχνης δημιούργησε με πολύ διαφορετικές μεθόδους, πρακτικές και θεωρίες. Χρησιμοποίησαν ποικίλα μέσα, όπως η ζωγραφική, η κεραμική, η χαρακτηριστική, το κολλάζ, το βίντεο, οι εγκαταστάσεις, η φωτογραφία, ή η performance. Είναι πολύ σημαντικό το πόσο διαφορετικά βλέπει ο καθένας το θέμα της ταυτότητας γενικά, και της κυπριακής ταυτότητας συγκεκριμένα, το οποίο αποδεικνύει το πόσο ρευστές, υποκειμενικές, πολυδιάστατες και μεταβαλλόμενες είναι οι ταυτότητές μας. Ενώ κάποιος από τους καλλιτέχνες παίζουν με σύμβολα και τεχνικές που ανέσυραν από τις καταδύσεις τους στην πολιτιστική παράδοση της Κύπρου, με τα οποία πειραματίζονται, και τα οποία αναδιαμορφώνουν και αναδιαπραγματεύονται, άλλοι ασχολούνται με τον ρόλο της γλώσσας μας, τον ρόλο της γης μας, του σπιτιού μας ή των social media στο πώς αυτοπροσδιοριζόμαστε. Η φωνή της Κύπρου δεν είναι μόνο η ελληνοκυπριακή, και αυτό φαίνεται μέσα από την έκθεση, αφού συμμετέχουν και καλλιτέχνες μεικτής υπηκοότητας, καλλιτέχνες που γεννήθηκαν και ζουν στο εξωτερικό αλλά έχουν παππούδες Κύπριους όπως ο Ed Compson και η Serena Maria Dicks, η Κατερίνα Παΐση που γεννήθηκε στην Κίνα και μετανάστευσε στην Κύπρο και η Τουρκοκύπρια Dize Küker.

Όπως είπε η Judith Butler, «η αποδόμηση της ταυτότητας δεν σημαίνει την αποδόμηση της ταυτότητας, αλλά μάλλον την καθιέρωση των ιδίων των όρων μέσα από τους οποίους αρθρώνεται η ταυτότητα». Έτσι, ο τρόπος με τον οποίο εκφράζεται εικαστικά η ταυτότητα της νέας γενιάς, είτε αυτός προέρχεται από μια πολύ προσωπική εμπειρία, είτε είναι μια πιο ευθεία απάντηση στα σύγχρονα κοινωνικοπολιτικά δρώμενα, είτε συνδέεται με στοιχεία του παρελθόντος, πάντα υποδεικνύει μια πολιτική δήλωση, που σε αυτή την έκθεση σηματοδοτεί την ανάγκη επαναπροσδιορισμού μακριά από εθνικιστικά πλαίσια.

Τι ξεχωρίζει την δική σας γενιά καλλιτεχνών σε σχέση με τις προηγούμενες γενιές στην Κύπρο;

Νομίζω πως η γενιά του '90 πρόλαβε να διαμορφωθεί από πιο νεαρή ηλικία μέσα από το internet, καθώς και από το άνοιγμα των οδοφραγμάτων και έτσι έχει μια πιο ανοιχτή και ρευστή αντίληψη της ταυτότητάς της. Όταν μεγαλώνεις έχοντας πρόσβαση διαδικτυακά σε όλο τον κόσμο, όπως και σε όλο το νησί σου σε αντίθεση με προηγούμενες γενιές, σίγουρα είσαι πιο ελεύθερος να ανακαλύψεις περαιτέρω στοιχεία της ταυτότητάς σου, πέρα από τα εθνικιστικά που μαθαίνεις στα σχολεία. Μου αρέσει η έννοια του Zeithgeist (το πνεύμα του καιρού μας), χωρίς και αυτή πάλι να μπορεί να χρησιμοποιηθεί απόλυτα. Εξάλλου το πότε αρχίζει και το πότε τελειώνει μια γενιά είναι στην ουσία αυθαίρετες κατηγοριοποιήσεις και δεν θέλω να μιλήσω για κάτι τέτοιο, ειδικά αφού δεν πιστεύω ότι άτομα που γεννήθηκαν σε προηγούμενες δεκαετίες δεν συμμερίζονται κοινές απόψεις με τη δική μας. Όμως, όπως έδειξαν και τα πρόσφατα γεγονότα με τις διαδηλώσεις, φαίνεται ότι το Zeithgeist της νέας γενιάς περιέχει σε μεγάλο βαθμό κάποια πολύ δυναμικά και ελπιδοφόρα χαρακτηριστικά. Ακούει για τη διαφθορά, «χρυσά» διαβητήρια, πολιτικές διχοτόμησης, αρχιτεκτονικούς/επιχειρηματικές, σεξουαλικές παρενοχλήσεις που συγκαλύπτονταν, αλλά δεν θυμώνει απλά, δεν σιωπά, αντιθέτως μαθαίνει να βγαίνει στους δρόμους και να φωνάζει, να διεκδικεί. Αυτό το στοιχείο δεν μπορεί να μην αντικατοπτρίζεται και στη τέχνη, με άμεσο ή έμμεσο τρόπο. Θεωρώ πάρα πολύ σημαντικό το ότι το NiMAC [Δημοτικό Κέντρο Τεχνών Λευκωσίας, Συνεργασία: Ίδρυμα Πιερίδη] έδωσε την πλατφόρμα στη νέα γενιά για να εκφραστεί και να αποδείξει ακόμα μια φορά ότι η φωνή της είναι όμορφη, είναι δυνατή και πρέπει να ακουστεί, αφού αναλύει και ανασυνθέτει τα πιο καίρια ζητήματα για το μέλλον της κοινωνίας μας, όπως αυτό της ταυτότητας, απορρίπτοντας παρελθοντικά τοξικά στοιχεία.

Γιατί «Αναζητώντας Ρίζες»; Είναι αναγκαία η αναζήτησή τους όταν οι πολιτιστικές ταυτότητες είναι κάτι ρευστό που συνεχώς μεταβάλλεται;

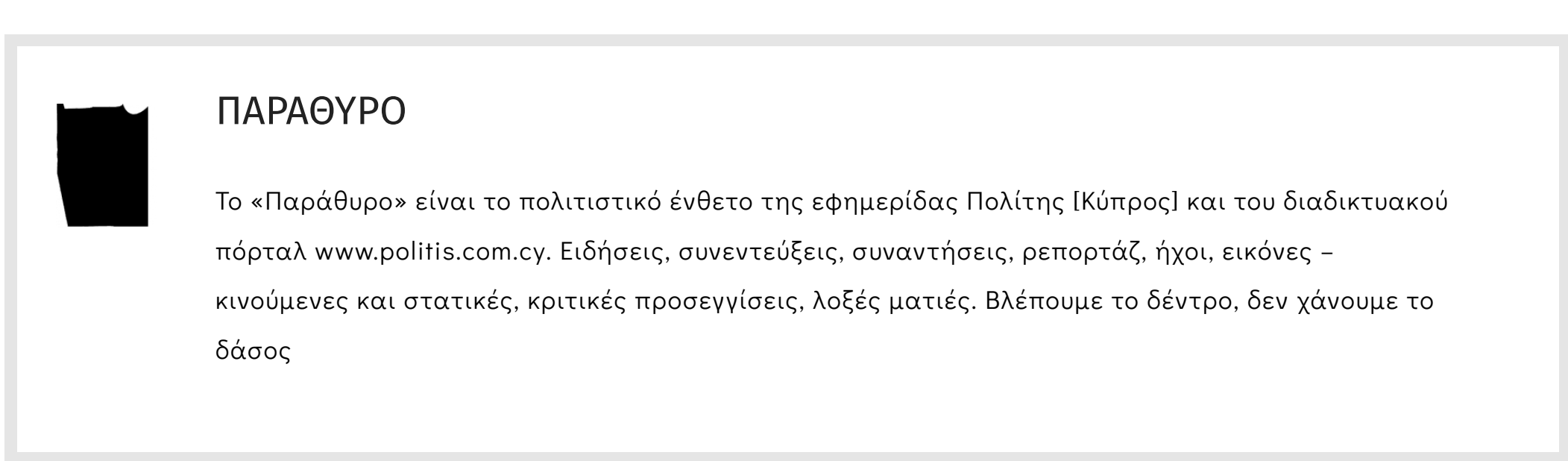
Οι ρίζες δεν είναι πάντα πολιτιστικές. Οι ρίζες δεν είναι πάντα μέσα στο χώμα, κάποτε μπορούμε να τις φανταστούμε να αιωρούνται στον ουρανό ή να επεκτείνονται στη θάλασσα. Οι ρίζες μπορεί να μην βρεθούν ποτέ, να μην θεμελιωθούν κάπου, να μην επεκταθούν. Όμως το να τις αναζητούμε, είτε για να δούμε πού μας παίρνουν, είτε για να τις κόψουμε, είναι μια διαδικασία που ανοίγει σημαντικές συζητήσεις περί των σύγχρονων ταυτοτήτων μας. Επίσης, κάποτε οι ρίζες έχουν να κάνουν με το φύλο, με τον σεξουαλικό προσανατολισμό, με απόψεις, ή με τις κοινότητες στις οποίες ανήκουμε, που έχουν να κάνουν με άλλα στοιχεία της ύπαρξής μας, και όχι μόνο με την ιστορία ή την παράδοσή μας.

+ Στην έκθεση συμμετέχουν οι καλλιτέχνες Παναγιώτης Ανδρέου, Ed Compson, Serena Maria Dicks, Λίζυ Ιωαννίδου & Αλεξάνδρα Κρστιτς, Χριστιάνα Ιωάννου, Νεφέλη Κεντώνη, Ελένη Κινδύνη, Dize Küker, Μαριέττα Μαυροκορδάτου, Ελένη Οδυσσέως, Κατερίνα Παΐση, Νικολέτα Παπαγεωργίου, Δέσποινα Πετρίδου, Ιωάννα Σίνκλαιρ, Κωνσταντίνια Σκαλιώντα, Ελένη Χανδριώτου και Νατάσα Χαραλάμπους.

+ «Αναζητώντας Ρίζες/Seeking Roots» Διάρκεια: 2-27 Μαρτίου 2021 | Ώρες Λειτουργίας: Τρίτη-Σάββατο / 10 π.μ. – 9 μ.μ. | NiMAC Δημοτικό Κέντρο Τεχνών Λευκωσίας – Συνεργασία: Ίδρυμα Πιερίδη | Πωλιά Ηλεκτρική, Πωλιάς Ηλεκτρικής 19, 1016 Λευκωσία | Τηλ.: 22797400 | E: info@nimac.org.cy | www.nimac.org.cy

ΕΙΚΟΝΑ:Νεφέλη Κεντώνη, «Η ευθραυστότητα της γλώσσας», 2020, ψηφιακό βίντεο, με ήχο, 4'22"

Facebook Twitter Pinterest

You May Also Like

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

Ο Πικάσσο στο Κυπριακό Μουσείο

Ήταν ήδη 65 ετών ο Πικάσσο όταν ασχολήθηκε επισταμένως με την κεραμική τέχνη, που ...

ΜΕΡΟΠΗ ΜΟΥΣΣΕΪ - 10/06/2019

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

«The Wall»: φωτογραφική έκθεση σε δημόσιο χώρο

Εγκαινία κάνει η ομαδική έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «The Wall», την Παρασκευή 29 Ιουνίου ...

ΠΑΡΑΘΥΡΟ - 26/06/2018

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΠΩΛΗ - ΕΞΟΧΗ

Αθήνα: Βρέθηκαν οι πίνακες του Πικάσσο και του Μοντριάν που είχαν κλαπεί το 2012

Οι δύο πίνακες που είχαν κλαπεί το 2012 από την Εθνική Πινακοθήκη στην Αθήνα ...

ΠΑΡΑΘΥΡΟ - 29/06/2021

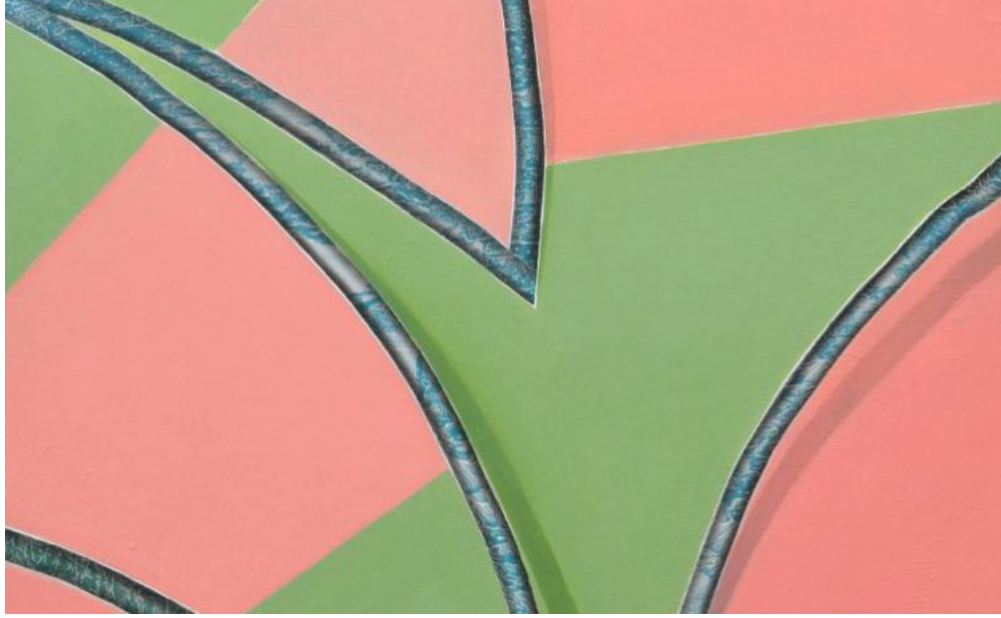

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΠΩΛΗ - ΕΞΟΧΗ

Ονήσιλος: Η νέα τοιχογραφία του Φίκου στη Λευκωσία

Η νέα τοιχογραφία του Φίκου βρίσκεται στη Λευκωσία και είναι εμπνευσμένη από την ιστορία ...

ΠΑΡΑΘΥΡΟ - 14/01/2021

ΑΤΖΕΝΤΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Χθες, Σήμερα και Πάντα: 5 χρόνια Art Seen

Η Art Seen είναι στην ευχάριστη θέση να παρουσιάσει την ομαδική έκθεση «Χθες, Σήμερα ...

ΠΑΡΑΘΥΡΟ - 22/10/2020

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Πέθανε ο καλλιτέχνης Christo

Ο καλλιτέχνης Christo Vladimirov Javacheff, γνωστός ως Christo, πέθανε στις 31 Μαΐου 2020, από ...

ΕΛΕΝΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ - 01/06/2020